

Spis treści:

■ Aktualności

- Prawie 130 mln euro Polska zarobiła na handlu AAU 1
- Stawki opłat produktowych na 2012 rok 2
- 400 mln złotych na wsparcie zespołów i projektów badawczych związanych z ochroną środowiska 3
- Zaktualizowana lista rankingowa dla działania 1.1. POIiŚ 3
- Stawki opłat za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz śluz i pochylni – projekt obwieszczenia 3

■ Porady prawne

- Opłata skarbową za zmianę decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami 4
- Podziemne magazynowanie substancji i składowanie odpadów 5
- Projekt nowej Ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi 8

■ Temat numeru

- Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej 10

■ Finanse

- Informacja o realizacji Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu w latach 2009-2010 13
- Zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów z sektora finansów publicznych 16

§ Aktualności

Prawie 130 mln euro Polska zarobiła na handlu AAU

Zostały podpisane dwie kolejne umowy na sprzedaż jednostek emisji w ramach Protokołu z Kioto, które przyniosą Polsce nowe środki na ochronę klimatu i wsparcie wdrażania pakietu energetyczno-klimatycznego. Partnerem Polski jest tym razem Bank Światowy.

Łączna wartość wszystkich zawartych przez Polskę umów sprzedaży to ok. 130 mln euro.

Środki pochodzące ze sprzedaży jednostek AAU zostaną przekazane na Rachunek klimatyczny Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zostaną przeznaczone na dofinansowanie realizacji programów i projektów powodujących redukcję emisji gazów cieplarnianych. Tym razem pieniądze będzie można otrzymać na zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej.

Począwszy od listopada 2009 roku, Polska zawarła 7 umów sprzedaży

AAU: dwie umowy z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju, działającym na rzecz Hiszpanii i Irlandii, dwie umowy z prywatnymi firmami japońskimi oraz umowę z japońską organizacją rządową oraz dwie umowy z Bankiem Światowym na rzecz Spanish Carbon Fund i Carbon Fund for Europe.

NFOŚiGW, jako Krajowy operator systemu zielonych inwestycji, posiada ponad 430 mln zł na dofinansowanie OZE oraz poprawę efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej (termomodernizacji). W ramach dodatkowego wsparcia realizacji przedsięwzięć, oferuje uzupełniające dofinansowanie w formie pożyczek. Ponad 60% środków przeznaczonych jest na termomodernizację.

W latach 2010 i 2011 NFOŚiGW ogłosił 7 naborów wniosków w celu wykorzystania środków pochodzących z transakcji sprzedaży jednostek AAU. Do chwili obecnej podpisano

Szanowni Państwo!

Z przyjemnością przekazuję w Państwa ręce październikowy numer serwisu informacyjno-doradczy „Opłaty i fundusze w ochronie środowiska”.

W aktualnościach informujemy o stawkach opłat produktowych na 2012 r. oraz o finansowym wsparciu zespołów i projektów badawczych związanych z ochroną środowiska.

1 stycznia 2012 r. wchodzi w życie Prawo geologiczne i górnicze. Omówienie zasad koncesjonowania, opłat i kar znajdą Państwo w dziale Porady prawne.

Tematem numeru są założenia NPRGN, określające kierunek, w którym będzie zmierzać polska gospodarka w ciągu najbliższych 40 lat.

W dziale Finanse informujemy o możliwości uzyskania dofinansowania przedsięwzięć poprawiających efektywność wykorzystania energii w budynkach wybranych podmiotów z sektora finansów publicznych.

Zachęcam do zapoznania się z pozostałymi artykułami. Wierzę, że informacje zawarte w tym numerze spełnią Państwa oczekiwania i okażą się pomocne w pracy.

Z wyrazami szacunku,
Wydawnictwo Verlag Dashofer

Anna Podgórska

Anna Podgórska
Redaktor odpowiedzialny
e-mail: podgorska@dashofer.pl
tel. (22) 559 36 43

umowy o dofinansowaniu 13 przedsięwzięć na ponad 74 mln zł dofinansowania dotacyjnego ze środków ze sprzedaży AAU oraz 75 mln zł dofinansowania w formie pożyczki.

Obecnie trwają również negocjacje dotyczące przyznania dofinanso-

wania dla kolejnych 21 projektów o szacowanej kwocie dofinansowania dotacyjnego 78 mln zł oraz pożyczkowego w wysokości 135 mln zł. W trakcie oceny jest 266 wniosków o wnioskowanej kwocie dofinansowania dotacyjnego w wysokości ponad 460 mln zł.

W stosunku do roku bazowego (1988) Polsce udało się zredukować o 30% emisję gazów cieplarnianych, podczas gdy zobowiązanie z Protokołu wynosiło 6%, przy jednoczesnym wzroście PKB. ■

Redakcja

Aktualności

Stawki opłat produktowych na 2012 rok

Zostało opublikowane Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie maksymalnych stawek opłat produktowych na 2012 rok.

Maksymalne stawki opłat produktowych podlegają z dniem 1 stycznia każdego roku kalendarzowego podwyższeniu w stopniu odpowiadającym średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjętemu w ustawie budżetowej za rok poprzedni.

Wskaźnik ten dla 2011 roku wynosi 102,3%. Maksymalne stawki opłat produktowych na rok 2012 zostały więc podwyższone o 2,3% i wynoszą odpowiednio:

- dla opakowań wymienionych w załączniku nr 1 do ustawy – 4,45 zł za 1 kg,
- dla produktów wymienionych w poz. 1 w załączniku nr 3 do ustawy – 2,98 zł za 1 kg,
- dla produktów wymienionych w poz. 3 w załączniku nr 3 do ustawy – 2,98 zł za 1 kg dla opony nowej i używanej regenerowanej (bieżnikowanej) oraz 11,89 zł

za 1 kg dla opony używanej nieregenerowanej (niebieżnikowanej).

Zmiana wysokości maksymalnych stawek opłat produktowych nie spowoduje konieczności zmiany wysokości szczegółowych stawek opłat produktowych dla poszczególnych opakowań i produktów, które są ustalane w drodze odrębnego rozporządzenia. Obwieszczenie określa jedynie ich dopuszczalną maksymalną wysokość. ■

Redakcja

NASI STALI EKSPERCI:

Paulina Grabowska, prawnik. Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, aplikant radcowski w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie. Ukończyła Szkołę Prawa Amerykańskiego oraz Szkołę Prawa Brytyjskiego i Europejskiego przy Uniwersytecie Warszawskim. Absolwentka studiów podyplomowych „Zarządzanie i finanse w przedsiębiorstwie” w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Obecnie pracownik dużej kancelarii.

dr Michał Kuliński, adwokat. Wykształcenie: Uniwersytet Jagielloński – Wydział Prawa i Administracji (1996-1998), Uniwersytet Warszawski – Wydział Prawa i Administracji (1998 – ukończony w 2001 r.), Centrum Prawa Amerykańskiego – Levin College of Law University of Florida przy WPIA UW, Studium Bezpieczeństwa Narodowego przy Instytucie Stosunków Międzynarodowych UW. Współpracownik firmy Prawniczej „Smoktunowicz&Falandysz”.

Krzysztof Choromański, współwłaściciel i Członek Zarządu Biura Konsultacyjnego KOBIKO Sp. z o.o. odpowiedzialny za zarządzanie projektami (ekonomiczne zagadnienia ochrony środowiska oraz przygotowanie i realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie infrastruktury ochrony środowiska i gospodarki komunalnej).

Anna Wojniak-Bieńko, uprawniony weryfikator rocznych raportów emisji gazów cieplarnianych w firmie TUV Rheinland Polska Sp. z o.o. w zakresie działalności energetycznej, hutnictwa żelaza i stali oraz przemysłu mineralnego, wieloletni pracownik sektora energetycznego, właścicielka firmy doradczej, odpowiedzialna za współpracę i doradztwo firmom w zakresie ochrony środowiska i energetyki.

Małgorzata Nowak, biotechnolog. Absolwentka Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Ukończyła kurs: Badania rynkowe, organizowany na Akademii Rolniczej w Poznaniu. Zajmuje się tematyką ochrony środowiska, zrównoważonym rozwojem, programami Unii Europejskiej, innowacjami i przedsiębiorczością w ochronie środowiska.

§ Aktualności

400 mln złotych na wsparcie zespołów i projektów badawczych związanych z ochroną środowiska

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju będą wspólnie działać na rzecz opracowania oryginalnych technologii proekologicznych, gotowych do bezpośredniego zastosowania w gospodarce.

28 września br. w Warszawie przedstawiciele NCBiR i NFOŚiGW podpisali porozumienie. Pozwoli ono na finansowe wsparcie tworzenia i wdrażania nowatorskich technologii proekologicznych w obszarach kluczowych dla ochrony środowiska:

- pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych,
- energooszczędności,
- gospodarki odpadami oraz
- ochrony wód.

Obie instytucje zobowiązały się przekazać po 200 mln złotych na realizację tego przedsięwzięcia.

Na mocy porozumienia zostanie uruchomiony nowy program, skierowany do ambitnych zespołów i ośrodków badawczych, w szczególności skupiających w swym gronie młodych, utalentowanych naukowców, prowadzących badania

naukowe i prace rozwojowe w kluczowych obszarach ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Dodatkowym efektem będzie wzmocnienie współpracy nauki z gospodarką.

W ramach tego projektu każdego roku ogłaszane będą konkursy na opracowanie oryginalnych technologii ekologicznych gotowych do wdrożenia. Ogłoszenia pierwszego konkursu można się spodziewać już na początku 2012 roku. ■

Redakcja

§ Aktualności

Zaktualizowana lista rankingowa dla działania 1.1. POIiŚ

26 września 2011 r. zatwierdzono zaktualizowaną listę rankingową dla projektów zgłoszonych w ramach VI konkursu dla działania 1.1. POIiŚ Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM.

Kolejna aktualizacja listy rankingowej dla konkursu nr 6/POIiŚ/1.1/11/2009 związana jest z planowanym przekazaniem dodatkowych środków na realizację I priorytetu POIiŚ, korzystnym kursem euro oraz powstaniem oszczędności po-

przetargowych na realizowanych obecnie projektach.

Podstawowa lista rankingowa została rozszerzona o kolejne 22 projekty z listy rezerwowej. Projekty, które przeszły pozytywnie ocenę merytoryczną II stopnia, otrzymają potwierdzenie o dofinansowaniu lub rekomendację Instytucji Pośredniczącej POIiŚ na podstawie, których wnioskodawcy będą mogli zawrzeć umowy o dofinansowanie.

Zmianie uległy również koszty nie-

których projektów, znajdujących się na liście w wyniku modyfikacji wprowadzonych we wnioskach o dofinansowanie w trakcie oceny merytorycznej II stopnia.

W efekcie na liście rankingowej znajdują się 43 projekty podstawowe na łączną kwotę dofinansowania 1,95 mld zł oraz 14 projektów rezerwowych na łączną kwotę dofinansowania 365,1 mln zł. ■

Redakcja

§ Aktualności

Stawki opłat za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz śluz i pochylni – projekt obwieszczenia

Na stronach Ministerstwa Środowiska opublikowano projekt obwieszczenia w sprawie wysokości stawek należności za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz śluz i pochylni na rok 2012.

Obwieszczenie jest wydawane na

podstawie art. 151 ust. 2 Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne i powinno zostać ogłoszone do dnia 30 listopada.

Stawki należności za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz śluz i pochylni podlegają z dniem

1 stycznia każdego roku podwyższeniu w stopniu odpowiadającym średniorocznemu wskaźnikowi zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni.

Stawki zostały podwyższone w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi

102,6 w stosunku do stawek należności obowiązujących w 2011 r.

Przy założeniu utrzymania wielkości

przewozów żeglugą śródlądową i liczby służowań statków na poziomie jak w 2011 r., podwyższenie stawek należności na 2012 r. przy-

niesie ok. 2,6% wzrost przychodu z tytułu tych należności. ■

Redakcja

Porady prawne

Opłata skarbową za zmianę decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami

Podmioty prowadzące działalność związaną z gospodarowaniem odpadami, jak wszyscy przedsiębiorcy, mogą zechcieć, w wyniku chociażby rozwoju prowadzonej działalności i większych perspektyw biznesowych, zmienić jej zakres. Zmiana zakresu prowadzonej działalności co do zasady oznacza konieczność dokonania odpowiednich zmian formalnych.

Przykładowo może to dotyczyć sytuacji, w której podmiot prowadzący działalność w zakresie odzysku odpadów na podstawie decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, chce dokonywać odzysku kolejnego odpadu, który nie jest objęty tym planem. Należy się wówczas zastanowić, czy zmiana taka będzie pociągała dla podmiotu odzyskującego odpady konieczność uiszczenia opłat, w szczególności opłaty skarbowej i ustalić jej ewentualną wysokość.

Podstawa prawna

W celu uzyskania odpowiedzi na pytanie, czy zmiana decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi wymaga konieczności uiszczenia opłaty skarbowej, konieczna jest analiza przede wszystkim następujących aktów prawnych:

- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, ze zmianami).
- Ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2006 r. Nr 225, poz. 1635, ze zmianami).

Ustawa o odpadach

Ustawa o odpadach nie przewiduje możliwości zmiany decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Przepisy tej ustawy nie pozostawiają wątpliwości, że w sytuacji zmiany działalności, wpływającej chociażby na rodzaj wytwarzanych odpadów niebezpiecznych czy sposób gospodarowania nimi, konieczne jest złożenie wniosku o zatwierdzenie programu gospodarowania odpadami.

Złożenie wniosku o zatwierdzenie programu gospodarki odpadami będzie skutkowało – w przypadku braku zastrzeżeń formalnych ze strony odpowiedniego organu – wydaniem nowej decyzji zatwierdzającej nowy program gospodarki odpadami.

WAŻNE!

Zgodnie z przepisem art. 19 Ustawy o odpadach wniosek o zatwierdzenie programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi, do którego dołącza się ten program, wytwórca odpadów niebezpiecznych jest zobowiązany przedłożyć właściwemu organowi 30 dni przed dniem rozpoczęcia działalności powodującej powstawanie odpadów niebezpiecznych lub dniem zmiany tej działalności, wpływającej na rodzaj, ilość wytwarzanych odpadów niebezpiecznych lub sposób gospodarowania nimi.

Ustawa o opłacie skarbowej

Zgodnie z ustawą o opłacie skarbowej (konkretnie z przepisem art. 1

ust. 1), opłacie tej podlega w szczególności, w sprawach indywidualnych z zakresu administracji publicznej:

- dokonanie czynności urzędowej na podstawie zgłoszenia lub na wniosek,
- wydanie zaświadczenia na wniosek,
- wydanie zezwolenia (pozwolenia, koncesji).

Wystąpienie z wnioskiem o zatwierdzenie programu gospodarki odpadami należy zakwalifikować jako „wniosek” – rozstrzyga to odpowiedź na pytanie o zasadność i podstawę prawną uiszczenia opłaty skarbowej, w przypadku zmiany decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

Wysokość opłaty skarbowej

Zgodnie z załącznikiem do Ustawy o opłacie skarbowej, określającym wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, decyzja zatwierdzająca program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi podlega opłacie w wysokości 505 zł – taką kwotę wskazuje punkt 44 ww. załącznika.

Jeżeli zatem podmiot prowadzący działalność w zakresie odzysku odpadów na podstawie decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi chce dokonywać odzysku kolejnego odpadu, który nie jest objęty tym planem, powinien złożyć wniosek o zatwierdzenie programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi i uiścić opłatę skarbową w wysokości 505 zł.

Sposób zapłaty opłaty skarbowej

Dodatkowo, należy pamiętać, iż sposób zapłaty opłaty skarbowej uregulowany jest w Rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz.U. z 2007 r. Nr 187, poz. 1330). Rozporządzenie to dotyczy również podmiotów dokonujących zmian w zakresie programu gos-

podarki odpadami niebezpiecznymi. Zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie zapłaty opłaty skarbowej składający zobowiązany jest dołączyć dowód zapłaty należnej opłaty skarbowej albo uwierzytelnioną kopię dowodu zapłaty, nie później niż w ciągu 3 dni od chwili powstania obowiązku jej zapłaty. Dowód zapłaty może mieć formę wydruku potwierdzającego dokonanie operacji bankowej. ■

dr Michał Kuliński, adwokat

§ Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, ze zmianami).
- Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2006 r. Nr 225, poz. 1635, ze zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz.U. z 2007 r. Nr 187, poz. 1330).

Porady prawne**Podziemne magazynowanie substancji i składowanie odpadów**

1 stycznia 2012 r. wchodzi w życie Ustawa – Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r., która określa zasady i warunki m.in. podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji i podziemnego składowania odpadów. W ustawie zostały zawarte zasady koncesjonowania, ustalono opłaty i kary za prowadzenie tego rodzaju działalności.

Do podziemnego składowania odpadów i podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji potrzebna jest koncesja, której udziela minister właściwy ds. środowiska. Koncesja jest wydawana na czas określony, nie krótszy niż 3 lata i nie dłuższy niż 50 lat.

W koncesji określa się rodzaj i sposób wykonywania zamierzonej działalności, granice obszaru i terenu górniczego, w ramach których ma się odbywać magazynowanie i składowanie, typ podziemnego składowiska, rodzaj i ilość odpadów dopuszczonych do składowania, zakres i sposób monitorowania składowiska, czas obowiązywania koncesji oraz termin rozpoczęcia działalności.

Aby uzyskać koncesję, konieczne jest złożenie wniosku (Dz.U. Nr 163, poz. 981, art. 24 i 27).

Koncesja na podziemne składowanie odpadów może być udzielona pod warunkiem ustanowienia zabezpieczenia roszczeń, mogących powstać na skutek wykonywania takiej działalności.

✓ WAŻNE!

Zabezpieczenie może przyjąć formę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy, gwarancji bankowej albo poręczenia bankowego.

Przedsiębiorca ma obowiązek każdego roku, do końca stycznia, przedłożyć organowi koncesyjnemu aktualny dowód istnienia zabezpieczenia.

W przypadku naruszania przez przedsiębiorcę wymagań ustawy lub niespełnienia warunków określonych w koncesji, organ koncesyjny wzywa do natychmiastowego usunięcia naruszeń. Jeżeli przedsiębiorca nie spełni warunków wezwania, organ koncesyjny może koncesję cofnąć lub ograniczyć jej zakres.

Wygaśnięcie koncesji następuje:

- z upływem czasu, na jaki została udzielona,
- jeżeli stała się bezprzedmiotowa,
- w przypadku śmierci przedsiębiorcy, będącego osobą fizyczną,
- w przypadku likwidacji przedsiębiorcy innego niż wymieniony wyżej,
- w przypadku zrzeczenia się jej.

✓ WAŻNE!

Cofnięcie koncesji, wygaśnięcie lub utrata jej mocy, bez względu na przyczynę, nie zwalnia dotychczasowego przedsiębiorcy z wykonania obowiązków dotyczących ochrony środowiska i likwidacji zakładu górniczego. Jeśli przedsiębiorca nie istnieje, obowiązek ten przejmuje jego następcą prawnym, a w przypadku jego braku – właściciel lub osoba posiadająca inny niż własność tytuł prawny do nieruchomości.

Podziemne składowisko odpadów

Podziemne składowisko odpadów jest zlokalizowane w formacji geologicznej, która stanowi naturalną barierę dla ewentualnej migracji substancji niebezpiecznych. W związku ze stopniem zagrożenia, wydzielono trzy typy podziemnych składowisk odpadów:

- odpady niebezpieczne,
- odpady obojętne,
- odpady inne niż niebezpieczne i obojętne.

Minister właściwy ds. środowiska w drodze rozporządzenia określa szczegółowe wymagania dla poszczególnych typów składowisk oraz rodzaje odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny, łącznie z kryteriami i procedurami dopuszczania odpadów na składowiska podziemne.

✓ UWAGA!

Eksploracja i zamknięcie zakładu górniczego powinny odbywać się w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla bezpieczeństwa powszechnego i środowiska, w szczególności w związku z przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód podziemnych.

Konieczne jest zastosowanie monitoringu podziemnego składowiska i porównywanie uzyskanych wyników ze stanem pierwotnym.

W podziemnym składowisku odpadów musi być zatrudniona osoba, która posiada świadectwo stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami, wydane na podstawie przepisów Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, z późn. zm.).

Wykaz odpadów, których składowanie podziemne jest zabronione, zawarto w Dz.U. Nr 163, poz. 981, art. 126, ust. 1 i 2).

✓ WAŻNE!

Zabrania się rozcieńczania lub sporządzania mieszanin odpadów ze sobą, lub innymi substancjami w celu spełnienia kryteriów dopuszczenia do podziemnego składowania.

Zanim rozpocznie się eksploatację podziemnego składowiska odpadów, właściwy organ nadzoru górniczego przeprowadza jego kontrolę w zakresie zgodności z koncesją i planem ruchu zakładu górniczego.

Plan ruchu

Przedsiębiorca jest zobowiązany do sporządzenia planu ruchu zakładu górniczego, odrębnie dla każdego z zakładów (Dz.U. Nr 163, poz. 981, art. 108).

Ewentualne zmiany planu ruchu wykonuje się w formie dodatku do planu ruchu zakładu górniczego, zgodnie z art. 109.

Przedsiębiorca jest zobowiązany posiadać plan ratownictwa górniczego oraz własne służby ratownictwa górniczego lub powierzyć realizację tego obowiązku podmiotom zawodowo trudniącym się ratownictwem górniczym.

Opłaty

Przedsiębiorca, prowadzący podziemne składowanie odpadów lub podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, jest zobowiązany wnieść opłatę, ustaloną jako iloczyn stawki opłaty oraz ilości substancji lub odpadów, która w okresie rozliczeniowym została wprowadzona do górotworu, w tym do podziemnych wyrobisk górniczych.

Stawki z tytułu magazynowania wynoszą dla:

- substancji gazowych – 1,61 zł/tys. m³,
- substancji ciekłych – 3,19 zł/t,
- pozostałych substancji – 1,60 zł/t.

Stawki z tytułu składowania wynoszą dla odpadów:

- niebezpiecznych – 65,79 zł/t, z wyłączeniem odpadów stanowiących materiały izolacyjne i konstrukcyjne zawierające azbest, dla których stawka wynosi 0,0 zł/t,
- obojętnych – 3,79 zł/t,
- innych niż niebezpieczne i obojętne – 5,06 zł/t.

Stawki te podlegają corocznej zmianie, stosownie do średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, planowanego w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy. Minister właściwy ds. środowiska ogłasza stawki opłat obowiązujące na następny rok kalendarzowy w drodze obwieszczenia, publikowanego w Monitorze Polskim.

Za okres rozliczeniowy z tytułu opłaty eksploatacyjnej przyjęto półrocze,

liczone od 1 stycznia do 30 czerwca oraz od 1 lipca do 31 grudnia.

✓ UWAGA!

Jeżeli wysokość opłaty należnej za okres rozliczeniowy nie przekracza 300 zł, obowiązek jej zapłaty nie powstaje.

Jeśli przedsiębiorca nie dokonał wpłaty w terminie lub wysokości innej, niż należna, organ koncesyjny określi wysokość należnej opłaty.

Gdy działalność jest prowadzona z rażącym naruszeniem warunków określonych w koncesji, podlega opłacie dodatkowej, którą ustala organ koncesyjny lub organ administracji geologicznej.

Opłata ta w przypadku podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji jest ustalana w wysokości pięciokrotnej stawki opłaty dla danego rodzaju magazynowanej substancji, pomnożonej przez ilość zatłoczonej w ten sposób substancji, zaś w przypadku podziemnego składowania odpadów, jest ustalana w wysokości pięciokrotnej stawki opłaty dla danego rodzaju składowanych odpadów, pomnożonej przez ilość składowanych w ten sposób odpadów.

Jeśli działalność jest wykonywana bez wymaganej koncesji, podlega opłacie podwyższonej. Opłata podwyższona, w przypadku bezzbiornikowego magazynowania substancji, wynosi dwustukrotność stawki opłaty dla danego rodzaju magazynowanej substancji, pomnożonej przez ilość zatłoczonej bez koncesji substancji, zaś w przypadku podziemnego składowania odpadów wynosi dwustukrotność stawki opłaty dla danego rodzaju składowanych odpadów, pomnożonej przez ilość składowanych bez koncesji odpadów.

✓ WAŻNE!

Opłata dodatkowa i podwyższona są wnoszone w ciągu 14 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

Dowód jej wniesienia niezwłocznie przedstawia się właściwemu organowi oraz podmiotom określonym w art. 141.

Wpływy z opłat stanowią w 60% dochód gminy, na terenie której prowadzona jest działalność, i w 40% dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

✓ UWAGA!

Jeżeli działalność jest prowadzona na terenie więcej niż 1 gminy, opłaty stanowią dochód tych gmin, proporcjonalnie do wielkości powierzchni terenu objętego działalnością.

Do opłat stosuje się przepisy Ordynacji podatkowej.

Kary pieniężne

Kary finansowe nakładane są przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego na przedsiębiorców, którzy:

- nie dopełnią obowiązku w zakresie rozpoznawania zagrożeń związanych z ruchem zakładu górniczego, oceniania i dokumentowania ryzyka zawodowego, posiadania własnych służb ratownictwa (Dz. U. Nr 163, poz. 981, art. 175, ust. 1, pkt 1),
- nie wykonują decyzji organu nadzoru górniczego (Dz.U. Nr 163, poz. 981, art. 175, ust. 1, pkt 2).

Kierownik ruchu zakładu górniczego może być obciążony karą pieniężną, nałożoną przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego, jeśli:

- nie dopełnia obowiązku na przedsiębiorcy obowiązku, m.in. w zakresie prowadzenia ewidencji osób przebywających w zakładzie górniczym,
- posiadania dokumentacji ruchu zakładu górniczego oraz w zakresie ratownictwa górniczego,
- dopuszcza do wykonywania czynności w ruchu zakładu górniczego osoby, które nie posiadają wymaganych do tego kwa-

lifikacji (Dz.U. Nr 163, poz. 981, art. 175, ust. 2).

Wysokość kar:

- dla przedsiębiorcy w wysokości do 3% przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym,
- dla kierownika ruchu zakładu górniczego w wysokości do 300% jego miesięcznego wynagrodzenia, naliczanego jak dla celów ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.

Podmiot jest zobowiązany do dostarczenia Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego na każde jego żądanie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania żądania, danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru kary pieniężnej. Jeśli dane nie zostaną dostarczone lub uniemożliwią ustalenie podstawy wymiaru kary, Prezes Wyższego Urzędu Górniczego może ustalić podstawę wymiaru kary pieniężnej w sposób szacunkowy, nie mniejszą jednak niż:

- kwota 500 000 zł – w przypadku przedsiębiorcy,
- kwota 5000 zł – w przypadku kierownika ruchu zakładu górniczego.

✓ UWAGA!

Jeżeli okres działania przedsiębiorcy jest krótszy niż rok kalendarzowy, za podstawę wymiaru kary pieniężnej przyjmuje się kwotę 500 000 zł.

Kwoty kar pieniężnych są dochodem budżetu państwa.

Przepisy karne

Prawo geologiczne i górnicze przewiduje również kary pozbawienia wolności lub grzywny (Dz.U. Nr 163, poz. 981, art. 176-189).

Likwidacja

Zaraz po uzyskaniu koncesji na prowadzenie podziemnego składo-

wania odpadów i bezzbiornikowego magazynowania substancji, przedsiębiorca musi utworzyć fundusz likwidacji zakładu górniczego, gdzie będą gromadzone środki pieniężne na wyodrębnionym rachunku bankowym.

✓ UWAGA!

Środki funduszu mogą być gromadzone również w postaci bonów skarbowych lub obligacji emitowanych, lub gwarantowanych przez Skarb Państwa.

Taki fundusz może być wspólny dla więcej niż jednego zakładu górniczego.

Na fundusz przeznacza się równowartość nie mniej niż 3% odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych zakładu górniczego, ustalanych stosownie do przepisów o podatku dochodowym. Środki funduszu stanowią koszty uzyskania przychodów i można je wykorzystać tylko na pokrycie kosztów likwidacji zakładu górniczego lub jego części.

Obowiązek przekazywania środków na fundusz likwidacyjny powstaje od dnia zatwierdzenia planu ruchu zakładu górniczego, a ustaje z dniem rozpoczęcia likwidacji zakładu.

Przedsiębiorca powinien być przygotowany na przedstawienie aktualnych wyciągów z rachunku bankowego funduszu na żądanie właściwego organu koncesyjnego lub nadzoru górniczego.

W przypadku likwidacji całości lub części zakładu górniczego, przedsiębiorca jest zobowiązany przedsięwziąć niezbędne środki w celu ochrony środowiska oraz rekultywacji gruntów po działalności górniczej. ■

Małgorzata Nowak

§ Podstawa prawna:

- Ustawa Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz.U. Nr 163, poz. 981).

 Porady prawne

Projekt nowej Ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi

W maju 2011 r. Ministerstwo Środowiska przygotowało projekt nowej Ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Nowa ustawa ma zastąpić dotychczasowe rozwiązania prawne, dostosowując je do postanowień Dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (tzw. dyrektywy opakowaniowej).

Głównym celem projektowanej ustawy jest uszczelnienie systemu zagospodarowania odpadów opakowaniowych, który, zdaniem Ministerstwa Środowiska, przy obecnym stanie prawnym jest nieskuteczny.

Wymagania „Dyrektywy opakowaniowej”

Głównym celem unijnej „dyrektywy opakowaniowej” jest zharmonizowanie krajowych systemów gospodarowania opakowaniami i odpadami opakowaniowymi w taki sposób, żeby zmniejszały negatywny wpływ opakowań i odpadów opakowaniowych na środowisko, bez ujemnych konsekwencji dla funkcjonowania rynku wewnętrznego i konkurencji w UE.

Realizacja tego celu ma następować przez zwiększenie wielokrotnego użytku opakowań oraz recyklingu i innych form odzysku odpadów opakowaniowych, prowadzących do zmniejszenia ilości ostatecznie unieszkodliwianych odpadów.

Przepisy, które obowiązują obecnie w naszym kraju, nie gwarantują osiągnięcia przez Polskę do 2014 r. wymaganych dyrektywą poziomów:

1. Recyklingu (55%) i odzysku (60%) dla wszystkich opakowań,

2. Recyklingu dla poszczególnych rodzajów opakowań w wysokości:
 - 60% – dla opakowań szklanych oraz opakowań z papieru i tektury,
 - 50% – dla opakowań z metali,
 - 22,5% – dla opakowań z tworzyw sztucznych,
 - 15% – dla opakowań z drewna,

liczonych w stosunku do ilości wprowadzonych do obrotu opakowań.

Dyrektywa opakowaniowa zobowiązuje również państwa członkowskie UE do ustanowienia systemów zwrotu, zbierania i odzysku, w tym recyklingu odpadów opakowaniowych.

Trybunał Sprawiedliwości UE za niewywiązanie się z wyżej wymienionych obowiązków nakłada na kraje członkowskie kary finansowe. Przed zapłaceniem takiej kary ma uchronić Polskę znowelizowana Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

Przygotowanie projektu ustawy wiąże się też z koniecznością notyfikowania w Komisji Europejskiej przepisów krajowych w zakresie gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Obowiązujące dotychczas akty prawne w tym zakresie powstały w okresie poprzedzającym członkostwo Polski w UE i w związku z tym nie spełniają powyższego wymagania.

Projekt nowej ustawy

Nowa *Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych* ma zastąpić poprzednią z dnia 11 maja 2001 r. oraz część przepisów *Ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania nie-*

którymi odpadami oraz o opłacie produktowej. Projekt jednak przejmuje w znacznej części rozwiązania tych ustaw.

Przedmiotem projektu ustawy są:

- sprawy dotyczące wymagań, jakim powinny odpowiadać opakowania wprowadzane do obrotu,
- zasady postępowania z opakowaniami i odpadami opakowaniowymi,
- zasady działania organizacji odzysku opakowań,
- kwestie związane z ustalaniem i pobieraniem opłaty produktowej.

Uregulowanie wymienionych zagadnień powinno doprowadzić do zmniejszenia ilości i szkodliwości opakowań i odpadów opakowaniowych na etapie procesu produkcyjnego, wprowadzania do obrotu, dystrybucji i unieszkodliwiania.

Przepisy nowej ustawy w zakresie uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów, w tym dotyczących opłaty produktowej, oraz dokumentów potwierdzających recykling lub inny proces odzysku, eksport i wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów nie będą obowiązywały przedsiębiorców wprowadzających do obrotu produkty w opakowaniach o łącznej masie opakowań nieprzekraczającej w danym roku kalendarzowym 1 tony.

Rejestr przedsiębiorców

Nowym rozwiązaniem wprowadzonym przez projektowaną ustawę będą specjalne rejestry prowadzone przez marszałków województw, skupiające przedsiębiorców:

- wprowadzających produkty w opakowaniach,
- prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku

- odpadów opakowaniowych,
- eksportujących odpady opakowaniowe,
- dokonujących wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych,
- będących organizacjami odzysku opakowań.

WAŻNE!

Wpisy do rejestru będą dokonywane na wniosek przedsiębiorców, a za dokonanie wpisu przedsiębiorstwo będzie musiało wnieść opłatę rejestrową, płatną przed złożeniem wniosku o rejestrację, oraz opłatę roczną w terminie do końca lutego każdego roku.

Projekt ustawy przewiduje, że górna stawka opłaty rejestrowej i opłaty rocznej będzie wynosić 600 zł (dla mikroprzedsiębiorców tylko 300 zł).

Z opłat zostaną zwolnieni przedsiębiorcy, którzy przedłożą oświadczenie potwierdzające udział swojej Firmy w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS).

Dokładną wysokość stawek opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej określi minister środowiska w specjalnym rozporządzeniu.

Dokonując wpisu do rejestru, marszałek województwa nada każdemu przedsiębiorcy indywidualny numer rejestrowy.

Wykreślenie z rejestru będzie mogło nastąpić, w zależności od przypadku, na wniosek przedsiębiorcy albo z urzędu.

Nowe obowiązki przedsiębiorców

Przepisy nowej ustawy nałożą na przedsiębiorców wprowadzających opakowania następujące obowiązki:

- 1) ograniczania ilości i negatywnego oddziaływania na środowisko substancji stosowanych do wytwarzania opakowań oraz wytwarzanych odpadów opako-

waniowych w taki sposób, aby:

- objętość i masa opakowań były ograniczone do niezbędnego minimum, wymaganego do spełnienia funkcji opakowań oraz zapewnienia poziomu bezpieczeństwa produktowi, biorąc pod uwagę oczekiwania użytkownika,
 - opakowania nie zawierały szkodliwych substancji w ilościach stwarzających zagrożenie dla zdrowia ludzi, produktu lub środowiska,
 - maksymalna suma zawartości ołowiu, kadmu, rtęci i chromu sześciowartościowego w opakowaniu nie przekraczała 100 mg/kg;
- 2) wprowadzania do obrotu opakowań projektowanych i wykonanych w sposób umożliwiający ich wielokrotne użycie i późniejszy recykling albo przynajmniej recykling, jeżeli nie jest możliwe ich wielokrotne użycie, lub inną niż recykling formę ich odzysku.

WAŻNE!

Przedsiębiorcy prowadzący sklepy i hurtownie, sprzedając produkty w opakowaniach, będą zobowiązani przekazywać użytkownikom tych produktów informacje o opakowaniach i odpadach opakowaniowych w zakresie: dostępnych systemów zwrotu, zbierania i odzysku, w tym recyklingu, odpadów opakowaniowych, właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi, znaczenia oznaczeń stosowanych na opakowaniach (co najmniej przez wywieszenie informacji w miejscu sprzedaży).

Z kolei przedsiębiorcy prowadzący sklepy detaliczne o powierzchni handlowej powyżej 25 m², sprzedając napoje w opakowaniach jednorazowego użytku, będą musieli również posiadać w swojej ofercie handlowej produkty należące do tej samej grupy asortymentowej, dostępne również w opakowaniach wielokrotnego użytku.

Obowiązki dokumentacyjne

Projektowana ustawa wprowadzi dokumenty potwierdzające:

- recykling odpadów opakowaniowych (dokumenty DPR),
- inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych (dokumenty DPO),
- eksport odpadów opakowaniowych lub wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów opakowaniowych do recyklingu (dokumenty EDPR),
- eksport odpadów opakowaniowych lub wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów opakowaniowych do innego niż recykling procesu odzysku odpadów opakowaniowych (dokumenty EDPO).

Dokumenty te będą wystawiane, odpowiednio, przez przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny proces odzysku odpadów opakowaniowych, eksportujących te odpady oraz dokonujących ich wewnątrzwspólnotowej dostawy.

Obowiązkowy audyt

Zgodnie z nowymi przepisami przedsiębiorcy będą mieli obowiązek prowadzenia corocznego audytu zewnętrznego, który będzie dokonywany przez podmiot posiadający odpowiednie kwalifikacje i niezależny od audytowanej Firmy. Po zakończeniu audytu audytor będzie sporządzał pisemne sprawozdanie, przedstawiające jego wynik.

Proponowany w projekcie ustawy obowiązek ma zapewnić warunki do rzetelnego i obiektywnego sprawdzenia przez audytora wiarygodności danych zawartych w dokumentach dotyczących odzysku, recyklingu i eksportu oraz w dokumentach celnych i fakturach.

Szczegółowy zakres audytu zostanie określony w drodze osobnego rozporządzenia ministra środowiska.

Zasady działania organizacji odzysku opakowań

Zasady działania organizacji odzysku opakowań nie są regulowane przepisami „dyrektywy opakowaniowej”, ale organizacje tego typu działają jednak w większości państw Unii Europejskiej. Ich zadaniem jest ułatwienie przedsiębiorcom realizacji wymogów w zakresie uzyskania odpowiedniego poziomu odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych.

Projekt ustawy proponuje, aby organizacja odzysku opakowań przejmowała od przedsiębiorcy jego obowiązki w odniesieniu do całości wprowadzonych przez niego do obrotu opakowań danego rodzaju.

Zgodnie z nowymi przepisami organizacja odzysku opakowań będzie zobowiązana:

- wykonywać wyłącznie działalność gospodarczą związaną z organizowaniem, zarządzaniem lub prowadzeniem przedsięwzięć związanych z odzyskiem, w tym recyklingiem, odpadów opakowaniowych oraz organizowaniem publicznych kampanii edukacyjnych,
- zawierać w swej nazwie oznaczenie „organizacja odzysku opakowań”,
- posiadać minimalny kapitał zakładowy w wysokości 1 000 000 zł,
- utrzymywać kapitał własny, zdeponowany na odrębnym rachunku bankowym, w wysokości co najmniej minimalnego kapitału zakładowego, albo ustanowić w takiej wysokości zabezpieczenie finansowe w formie gwarancji bankowej lub gwarancji ubezpieczeniowej.

Organizacje odzysku opakowań zostaną również zobligowane no-

wymi przepisami do przeznaczenia na publiczne kampanie edukacyjne co najmniej 5% przychodów pochodzących z przejścia obowiązków określonych ustawą. ■

Robert Barański

§ Podstawa prawna:

- Dyrektywa 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz.U. L 365, 31.12.1994).
- Projekt Ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (projekt z dnia 27.05.2011 r.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243).
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 63, poz. 638).
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 63, poz. 639).

! Temat numeru

Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej

16 sierpnia 2011 r. Rada Ministrów przyjęła założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (NPRGN). Przyjęcie programu, przewidywane na rok 2013, ma rozpocząć etap przekształcania wszystkich sektorów gospodarki w nowoczesne, niskoemisyjne, zrównoważone i jednocześnie konkurencyjne. Realizacja NPRGN ma przynieść korzyści ekonomiczne, społeczne i środowiskowe.

Założenia NPRGN określają kierunek, w którym będzie zmierzać polska gospodarka w ciągu najbliższych 40 lat. Zapoznanie się z nimi ułatwi planowanie samorządom, instytucjom, organizacjom, inwestorom, przedsiębiorstwom, przyszłym przedsiębiorcom, a także osobom fizycznym. W związku z tym kierunkiem działań będą się rozwijać

nowe produkty finansowe, dziedziny gospodarki i miejsca pracy.

Do wprowadzenia gospodarki niskoemisyjnej Polska jest zobowiązana na mocy międzynarodowych zobowiązań określonych w ratyfikowanym Protokole z Kioto i pakiecie klimatyczno-energetycznym UE. Gospodarka niskoemisyjna ogranicza emisje gazów cieplarnianych i stanowi kluczowy krok w kierunku stworzenia stabilnego środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Zakłada się, że NPRGN odegra ważną rolę w poszukiwaniu nisz dla naszej gospodarki w warunkach rosnącej globalnej konkurencji.

będzie potrafiła wyciągać dla siebie także pewnych korzyści z faktu dalszego rozwijania polityki klimatycznej na poziomie międzynarodowym, dopóty utrzymywać się będzie bardzo niechętnie lub wręcz wrogle nastawienie poszczególnych sektorów i obywateli wobec konieczności ponoszenia znacznych kosztów z nią związanych”. (cytat z Założeń)

Założenia Programu zostały przygotowane przez Ministerstwo Gospodarki we współpracy z Ministerstwem Środowiska. W tworzeniu samego programu będą uczestniczyć też inne resorty oraz Społeczna Rada Narodowego Programu Redukcji Emisji. Zakłada się, że gotowy program Rada Ministrów przyjmie w 2013 r., choć cząstkowe wyniki prac mają być wcześniej wykorzystywane w międzynarodowych negocjacjach klimatycznych.

WAŻNE!

„Dopóki bowiem Polska, oprócz ponoszenia kosztów związanych z redukcją emisji gazów cieplarnianych, nie

✓ UWAGA!

Program będzie skierowany m.in. do przedsiębiorców ze wszystkich sektorów gospodarki, samorządów, organizacji pozarządowych i biznesowych. W katalog działań NPRGN zostaną włączone: administracja rządowa, władze regionalne i lokalne wraz z partnerami społecznymi.

Źródła finansowania

Środki na realizację programu mają pochodzić z budżetu państwa, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Funduszu Termomodernizacji i Remontów, budżetu UE oraz innych źródeł zagranicznych i polskich, łącznie z prywatnymi, pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA.

Cel programu

Głównym celem NPRGN jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju, co ma nastąpić, dzięki większemu wykorzystaniu źródeł odnawialnych, przyspieszeniu sektora energetycznego i zwiększeniu wsparcia dla działalności innowacyjnej. Nie obędzie się bez działań politycznych, gospodarczych i społecznych.

✓ UWAGA!

Wdrożenie programu będzie wymagało określenia:

- obszarów redukcji emisji gazów cieplarnianych i innych substancji,
- priorytetów z nimi związanych,
- działań i oczekiwanych efektów,
- instrumentów wsparcia,
- ścieżek redukcji emisji do 2050 r. w rozbiciu na sektor ETS i non-ETS,
- punktów pośrednich w realizacji programu, które pozwolą mierzyć postęp.

Cel ma być zwymiarowany liczbowo, czyli ma zostać określony poziom redukcji emisji gazów cieplarnianych w powiązaniu ze wskaźnikami wzrostu gospodarczego, tj. m.in. wskaź-

nikiem emisyjności PKB, wyrażonym w emisji CO₂ na jednostkę PKB.

Przy ocenie efektów redukcyjnych będą brane pod uwagę:

- efekty wprowadzanych innowacji, w tym technologii niskoemisyjnych,
- utrata i tworzenie nowych miejsc pracy,
- koszty i korzyści (przychody) występujące z pewnym opóźnieniem,
- wszelkie koszty i korzyści pośrednie,
- koszty zewnętrzne,
- koszty zaniechania działań, w tym koszty braku adaptacji gospodarki do zmian klimatu,
- koszty opłat za emisję CO₂.

Cele szczegółowe

W NPRGN wymienia się sześć celów szczegółowych:

1. Rozwój niskoemisyjnych źródeł energii.

Źródła wytwarzania energii będą musiały ulec dywersyfikacji. Zakłada się, że poszczególne regiony Polski będą różniły się priorytetami we wdrażaniu programu, ze względu na uwarunkowania terytorialne, zapotrzebowanie, potrzeby społeczne, korzyści ekonomiczne i możliwości przyłączenia do krajowych sieci energetycznych. W miarę rozwoju niskoemisyjnych źródeł energii będą powstawać nowe branże przemysłowe, wspierające ten rozwój.

2. Poprawa efektywności energetycznej.

Większa efektywność energetyczna ma być wprowadzona we wszystkich obszarach gospodarki: od przedsiębiorstw energetycznych po gospodarstwa domowe. Zostanie też określony poziom energochłonności gospodarki i działania umożliwiające osiągnięcie zakładanych celów pośrednich i głównego do 2050 r.

✓ UWAGA!

Duże możliwości znajdują się w sektorze budownictwa, gdzie będzie prowadzona termoizolacja istniejących budynków i zostaną zaostrezone standardy w stosunku do budynków nowych. Mają być też podjęte działania w kierunku jak najpowszechniejszego wprowadzania budynków pasywnych.

Aby poprawiła się efektywność energetyczna, konieczna będzie modernizacja sieci energetycznych, a szczególnie sieci 400 kV, oraz rozwój „inteligentnych” sieci przesyłowych.

3. Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami.

Zasoby, czyli surowce i nośniki energii będą musiały być efektywniej pozyskiwane i wykorzystywane. Dużą rolę odegrają w tym zakresie innowacyjne rozwiązania. Trzeba będzie również przeprowadzić ocenę zapotrzebowania, produkcji krajowej, wymiany zagranicznej oraz prowadzić działania zapobiegające powstawaniu odpadów.

4. Rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych.

Nowe technologie muszą być realne do wdrożenia, efektywne energetycznie, pod względem wykorzystania surowców i produkujące minimalną ilość odpadów. Duże znaczenie będą miały czyste technologie węglowe.

5. Zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami.**✓ UWAGA!**

Najważniejszym sposobem postępowania z odpadami jest zapobieganie ich powstawaniu (Dyrektywa UE 2008/98/WE w sprawie odpadów), o co można dbać na każdym etapie powstawania produktu.

Większą uwagę trzeba będzie przywiązywać do paliwa wykorzystywanego w produkcji, materiałów, sposobu dystrybucji, edukacji użytkownika. Cykl życiowy produktu powinien powodować powstawanie jak najmniejszej ilości odpadów.

Sposób gospodarowania powstałymi odpadami ma duże znaczenie dla emisyjności gospodarki: mniej odpadów ma trafiać na wysypiska, a więcej być poddawanych recyklingowi.

6. Promocja nowych wzorców konsumpcji.

Już na wczesnym etapie kształcenia muszą być wdrażane nowe, zrównoważone wzorce konsumpcji. Takie podejście pomoże w wykształceniu prośrodowiskowych postaw społecznych.

Zmianie będą musiały ulec niekorzystne trendy produkcji i konsumpcji. Trzeba będzie nauczyć efektywniejszego wykorzystywania zasobów środowiska, dbania o integralność i wydajność ekosystemów, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, efektywniejsze wykorzystywanie odpadów oraz ograniczenie konsumpcji najbardziej energochłonnych towarów i usług.

✓ **UWAGA!**

Wszystkie cele szczegółowe są ściśle ze sobą związane: działania podejmowane w jednym obszarze wpływają na realizację pozostałych celów.

Korzyści

Korzyści dla gospodarki z zastosowania NPRGN to:

- zmiana struktury wytwarzania energii m.in. dzięki większemu wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii i zastosowaniu energii jądrowej,
- przyspieszenie modernizacji sektora energetycznego oraz innych sektorów przemysłowych, zwłaszcza pod kątem infrastruktury,

- poprawa efektywności energetycznej we wszystkich sektorach gospodarki,
- usprawnienie systemu instrumentów prawnych oraz finansowych, wspomagających zmianę modelu gospodarki na niskoemisyjny,
- zmiana struktury użytkowania energii w obszarze konsumpcji i produkcji dóbr,
- zwiększenie wsparcia działalności innowacyjnej,
- wzmocnienie roli prac badawczo-rozwojowych, dzięki stworzeniu systemu prawnego i finansowego, wspierającego transfer najnowocześniejszych rozwiązań technicznych i organizacyjnych oraz wiedzy z ośrodków naukowych do przedsiębiorstw,
- zmiana stanu świadomości i zachowań społeczeństwa w zakresie wykorzystania zasobów, poprzez zapewnienie wysokiej jakości edukacji ekologicznej i stworzenie,
- systemu kształcenia w tym zakresie.

✓ **WAŻNE!**

Za szczególnie ważne uważana jest struktura wytwarzania energii elektrycznej, którą osiągniemy w 2050 r.

Dzięki NPRGN, Polska będzie aktywnie uczestniczyć w procesie określania europejskich i światowych celów redukcji gazów cieplarnianych oraz będzie mieć szansę na uzyskanie, porównywalnego do innych rozwiniętych państw Europy poziomu efektywności energetycznej na PKB.

Stosowane przez Polskę polityki ochrony środowiska odegrają rolę we wspieraniu wzrostu gospodarczego i konkurencyjności gospodarki na rynkach międzynarodowych oraz zwiększeniu bezpieczeństwa energetycznego.

W ramach poszczególnych obszarów wyznaczy się priorytety, które skupią się na przewidywanych

efektach redukcyjnych. Zostanie przeprowadzona analiza kosztów i korzyści, z uwzględnieniem zarówno kwestii ekonomicznych, jak i społecznych, możliwości rozwojowych danego mechanizmu redukcji emisji w skali kraju czy regionu.

Selekcja działań

Poszczególne działania będą podlegały selekcji w celu identyfikacji najbardziej korzystnych inicjatyw. Trzeba będzie wskazać ekonomiczną opłacalność ich wdrażania oraz potencjalne korzyści gospodarcze, środowiskowe i społeczne, które przyniesie ich realizacja.

Umieszczenie wybranych działań w harmonogramie będzie oparte o:

- wyznaczone w programie priorytety,
- wzajemne zależności między poszczególnymi działaniami,
- aspekty środowiskowe, społeczne i terytorialne (regionalne),
- minimalizację kumulowania się w danym czasie wydatków z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, związanych ze stosowaniem instrumentów wsparcia, niekompensowanych wpływami z realizacji poszczególnych działań.

✓ **UWAGA!**

Ważnym elementem osiągnięcia celów programu będzie zwiększenie świadomości społecznej. Wiedza i zmiana zachowań społecznych ułatwi realizację wprowadzania OZE oraz CCS, a także zwiększy efektywność w gospodarowaniu energią i zasobami.

Związek z innymi programami

NPRGN ma być spójny z szeregiem programów rządowych i dokumentów strategicznych, m.in.:

- Polska 2030 – średniookresowa strategia rozwoju kraju.
- Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki.

- Strategia Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko.
- Pakiet klimatyczno-energetyczny.
- Strategia zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego Unii Europejskiej 2020.
- Strategia zielonego wzrostu, przygotowywana w ramach OECD.
- System zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji.
- Przepisami Ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji.

- Ustawą o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

W opracowaniu programu zostaną uwzględnione m.in.:

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku.
- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.
- Strategia redukcji emisji gazów

cieplarnianych w Polsce do roku 2020.

- Krajowy plan działania w zakresie rozwoju energii ze źródeł odnawialnych.
- Kierunki rozwoju biogazowni rolniczych w Polsce na lata 2010-2020.
- Krajowy plan działania w zakresie poprawy efektywności energetycznej. ■

Małgorzata Nowak
Źródło: Założenia NPRGN

Finanse

Informacja o realizacji Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu w latach 2009-2010

Do końca 2032 r. powinniśmy usunąć 14,25 mln mg wyrobów zawierających azbest. Dotychczas usuwanie azbestu odbywa się w wolnym tempie. Do 2010 r. usunięto 1,3 mln mg wyrobów azbestowych, mimo istnienia na rynku 1594 podmiotów uprawnionych do jego usuwania. W 2010 r. jedynie 56% gmin zadeklarowało uchwalenie lub przystąpienie do opracowania programu usuwania azbestu.

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 Rada Ministrów przyjęła uchwałami nr 122/2009 z dnia 14 lipca 2009 r. i nr 39/2010 z dnia 15 marca 2010 r. Zadania programu realizowane są w 5 blokach tematycznych:

- Zadania legislacyjne.
- Działania edukacyjno-informacyjne.
- Zadania w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest.
- Monitoring realizacji programu.
- Działania w zakresie zdrowia.

Do 2012 r. działania mają ulec intensyfikacji, między 2012-13 miałyby się odbyć ocena realizacji celów, a do 2015 r. ma powstać aktualizacja programu.

Wsparcie finansowe usuwania azbestu

Przy usuwaniu azbestu korzysta się z następujących źródeł:

- środki własne właścicieli obiektów zawierających wyroby azbestowe,
- środki funduszy ochrony środowiska,
- środki budżetu państwa pozostające w dyspozycji Ministra Gospodarki,
- środki pomocowe Unii Europejskiej,
- środki własne jednostek samorządu terytorialnego.

WAŻNE!

Zmiana Ustawy – Prawo ochrony środowiska umożliwia udzielanie dotacji z budżetu gminy lub powiatu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji związanych z ochroną środowiska.

Jako beneficjenci, mogą występować osoby fizyczne, przedsiębiorcy, wspólnoty mieszkaniowe oraz jednostki sektora finansów publicznych, będące gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi. NFOŚiGW w Warszawie w ramach programu priorytetowego na lata 2010-2013 przekazuje środki finansowe poszczególnym wojewódzkim fundu-

szom ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Łączna kwota wynosi 38 mln zł, z czego 6 mln przypada na 2011 r., 10 mln zł na 2012 r. i 22 mln zł na 2013 r.

UWAGA!

Aby uzyskać dofinansowanie z WFOŚiGW, muszą być spełnione m.in. następujące warunki:

- kwota dofinansowania przedsięwzięcia w formie dotacji może wynieść nawet do 100% jego kosztów kwalifikowanych,
- przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie gminy, w której została przeprowadzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest,
- przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie gminy posiadającej program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest i jest z nim zgodne.

Zadania legislacyjne

W ramach działań legislacyjnych wprowadzono:

- Rozporządzenie z dnia 5 sierpnia 2010 r., zmieniające Rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. Nr 162, poz. 1089).

- Rozporządzenie z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz.U. z 2011 r. Nr 8, poz. 31).
- Rozporządzenie z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 33, poz. 166).
- Uchwalono ustawę z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 28, poz. 145).
- W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze wprowadzono stawkę zerową opłaty za składowanie odpadów stanowiących materiały izolacyjne i konstrukcyjne zawierające azbest na składowiskach podziemnych (Dz.U. Nr 163, poz. 981).

Zadania edukacyjno-informacyjne

- W ramach tego zadania m.in.:
- Przygotowano i rozesłano do jednostek samorządu terytorialnego informatory na temat możliwości uzyskania środków finansowania działań związanych z usuwaniem azbestu.
 - Organizowano konferencje i seminaria.
 - Przeszkolono pracowników prokuratury i wymiaru sprawiedliwości na temat zagrożeń niewłaściwego postępowania z odpadami, zawierającymi azbest.
 - Zorganizowano ogólnopolski konkurs dla szkół podstawowych, gimnazjów i średnich pt. „Usuwanie azbestu”, w którym najlepsze szkoły nagrodzono nagrodami finansowymi.
 - Opracowano informacje o byłych zakładach produkujących wyroby azbestowe oraz o istniejących i planowanych składowiskach odpadów azbestowych.

✓ UWAGA!

Działania pochłonęły w latach 2009 i 2010 2,35 mln zł. Na kolejne lata zaplanowane jest:

- 2011 r. – 0,7 mln zł,
- 2012-2015 r. – 2,8 mln zł,
- 2016-2032 r. – 7,2 mln zł.

Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest

Według szacunków z 2002 r. w Polsce znajduje się 15,5 mln mg wyrobów azbestowych. Zdaniem autorów raportu od tamtego czasu ilość tych wyrobów nie wzrastała. Do 2010 r. udokumentowano unieszkodliwienie 1,25 mln mg odpadów azbestowych, co daje w przeliczeniu na rok 156 tys. mg. Aby osiągnąć cel z 2032 r., powinniśmy czterokrotnie zwiększyć tempo usuwania azbestu.

Według podanych danych, najczęściej wyrobów zawierających azbest w latach 2009-2010 usunięto w województwie mazowieckim.

✓ UWAGA!

Wyznaczono wsparcie finansowe na szkolenia lokalne w zakresie usuwania azbestu, aby zwiększyć ilość podmiotów zajmujących się tym tematem. W 2010 r. było to 0,6 mln zł, w roku bieżącym 0,7 mln zł. Na kolejne lata przewidziano:

- 2012-2015 – 3,3 mln zł,
- 2016-2032 – 11,7 mln zł.

Pieniądze zostały również wydzielone dla jednostek samorządu terytorialnego na opracowanie gminnych, powiatowych i wojewódzkich programów usuwania wyrobów z azbestem. Na lata 2009-2010 było to 2,8 mln zł, w roku bieżącym 1,5 mln zł, a na lata 2012-2015 – 5,7 mln zł. W 2009 r. dofinansowanie otrzymały 74 jednostki samorządowe, a w 2010 r. – 96.

Ministerstwo Gospodarki przyjęło zasadę współfinansowania działań przez beneficjentów (udział własny),

co obniżyło jednostkową kwotę dotacji.

W 2009 r. jedynie 38% gmin deklaroowało posiadanie uchwalonego programu lokalnego. W 2010 r. było ich już 56%. Starać się o dofinansowanie w WFOŚiGW mogą te gminy, które taki program posiadają.

Do 2012 r. ma być zakończona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest, a dane z niej pochodzące zawarte w Bazie Azbestowej.

✓ UWAGA!

Na prace przygotowawcze do oczyszczania z azbestu obiektów użyteczności publicznej, terenów publicznych, terenów byłych zakładów produkujących wyroby zawierające azbest – opracowanie niezbędnej dokumentacji technicznej i projektowej wydzielono:

- na lata 2009-2010 – 0,6 mln zł,
- 2011 r. – 0,3 mln zł,
- 2012-2015 – 2,0 mln zł.

Wyroby zawierające azbest trafiają na składowiska przeznaczone dla takich odpadów. Pod koniec 2010 r. istniało 30 takich składowisk, w tym 26 ogólnodostępnych i 4 zakładowe. Wyliczono, że wolna powierzchnia na składowiskach ogólnodostępnych wyniosła 1,17 mln m³.

Planuje się rozbudowę 11 istniejących składowisk, uruchomienie 15 nowych, w tym jednego podziemnego.

Modernizacja Bazy Azbestowej

Rozpoczęta w 2009 r. modernizacja ma na celu utworzenie do 2012 r. Bazy Azbestowej, czyli Elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej, który pozwoli na monitoring usuwania wyrobów z azbestem. Po modernizacji ma być bardziej funkcjonalna.

W Bazie Azbestowej znajdują się informacje na temat:

- podmiotów gospodarczych pracujących w kontakcie z azbestem,
- firm transportujących odpady azbestowe,
- jednostek oznaczających stężenie włókien azbestowych w środowisku i środowisku pracy,
- jednostek świadczących usługi w zakresie identyfikacji azbestu w wyrobach,
- jednostek prowadzących szkolenia w zakresie bezpiecznego usuwania/zabezpieczania wyrobów azbestowych.

Można w niej znaleźć informacje o aktach prawnych związanych z tematem azbestu, firmach szkoleniowych, a także same filmy instruktażowe na temat usuwania azbestu i uzyskiwania wsparcia finansowego.

✓ UWAGA!

Na modernizację Bazy Azbestowej przeznaczono w latach 2009-2010 1,02 mln zł, w tym roku wydzielone jest 0,5 mln zł, a w 2012 r. – 0,3 mln zł.

W następnych latach na utrzymanie Bazy i jej prawidłowe funkcjonowanie zostanie wydzielone:

- 2013-2015 r. – 0,7 mln zł,
- 2016-2032 r. – 4,5 mln zł.

Ocena narażenia i ochrona zdrowia

Dofinansowanie Ministerstwa Gospodarki w 2009 r. umożliwiło wykonanie pomiarów azbestu w powietrzu atmosferycznym, badanie zagrożeń i ryzyka zdrowotnego przy demontażu płyt azbestowo-cementowych, opracowanie informacji o laboratoriach, które wykonują pomiary stężeń włókien azbestowych. W 2010 r. – wykonanie pomiarów uzupełniających, opracowanie założeń i uzasadnienia liberalizacji przepisów dotyczących usuwania eternitowych pokryć dachowych na wolnym powietrzu oraz szczegółowych zasad postępowania podczas

wykonywania tych prac oraz wydanie publikacji, która upowszechniła wyniki badań.

Przeprowadzone badania wykazały, że na 1634 punkty badawcze w całym kraju, w 622 punktach (odsetek 38% punktów) stężenie włókien azbestowych było niskie, w 44% punktów umiarkowane (400-1000 $\mu\text{l/m}^3$), a w 18% wysokie (powyżej 1000 $\mu\text{l/m}^3$). W zakresie stężeń średnich najwyższe odnotowano w woj. świętokrzyskim (709 $\mu\text{l/m}^3$), a najniższe w opolskim (146 $\mu\text{l/m}^3$).

✓ UWAGA!

Na finansowanie w tym zakresie przeznaczono 0,7 mln zł w latach 2009-2010. W 2011 r. jest to 0,3 mln zł, w latach 2012-2015 zarezerwowano 1,2 mln zł, w latach 2016-2032 – 1,8 mln zł.

Uchybienia

Państwowa Inspekcja Sanitarna w latach 2009-2010 przeprowadziła 1057 kontroli firm, które azbest usuwają, zabezpieczają, transportują.

Najczęstsze uchybienia, jakie wykryto w tym czasie, dotyczyły:

- przekazania do właściwego PWIS informacji o substancjach niebezpiecznych,
- braku rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na kontakt z tymi substancjami,
- oceny i udokumentowania ryzyka zawodowego,
- aktualnych badań i pomiarów stężenia pyłu azbestu podczas wykonywanych prac,
- braku planu prac,
- braku wyposażenia pracowników w odpowiednią odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej.

W tym czasie do PIS wpływały prośby o interwencję, które dotyczyły:

- usuwania azbestowych płyt balkonowych na sucho,
- nieprawidłowego oznakowania

terenu prowadzenia prac rozbiórkowych,

- niewłaściwego zabezpieczenia pracowników zatrudnionych przy rozbiórce,
- utwardzania drogi prywatnej za pomocą eternitu,
- braku zabezpieczenia uszkodzonego eternitu,
- demontażu ocieplenia budynku mieszkalnego, wykonanego z udziałem azbestu,
- nieprawidłowego usuwania płyt azbestowo-cementowych z dachów budynków,
- magazynowania na prywatnych posesjach eternitu pochodzącego z rozbiórki,
- nielegalnego lub niewłaściwego składowania odpadów zawierających azbest.

W latach 2009-2010 również Państwowa Inspekcja Pracy wykonywała kontrole, w wyniku których stwierdzono nieprawidłowości w zakresie szkoleń BHP, postępowania z odpadami azbestowymi, minimalizacji ryzyka zawodowego.

Zastosowano następujące środki prawne:

- 134 mandatów karnych na kwotę 169 550 zł,
- 36 środków wychowawczych,
- 3 zawiadomienia do prokuratury.

Wnioski sformułowane w raporcie dotyczą:

- W latach od 2012 r. do priorytetów wsparcia finansowego Ministra Gospodarki powinny należeć działania edukacyjno-informacyjne o zasięgu regionalnym i lokalnym.
- W latach 2012-2013 ma być utrzymane wsparcie finansowe dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie inwentaryzacji wyrobów azbestowych i opracowania programów usuwania azbestu na poziomie 80% kosztów zadania (w szczególnych przypadkach do 100%).

➤ W ramach działań realizowanych na zlecenie Ministra Gospodarki należy kontynuować

miary stężenia włókien azbestu w powietrzu w miejscach wskazanych przez gminy

i urzędy marszałkowskie. ■

Małgorzata Nowak

Finanse

Zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów z sektora finansów publicznych

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił nabór wniosków o dofinansowanie zadań w ramach programu priorytetowego p.n. System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme) Część 5) Zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych.

Program ma na celu ograniczenie lub uniknięcie emisji dwutlenku węgla przez dofinansowanie przedsięwzięć poprawiających efektywność wykorzystania energii w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych.

Maksymalny dopuszczalny limit dofinansowania wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych.

Warunki dofinansowania

Minimalny koszt całkowity przedsięwzięcia lub zadania został określony na ponad 2 000 tys. zł. Możliwe jest zmniejszenie wysokości kosztu całkowitego po złożeniu wniosku o dofinansowanie, jeżeli nastąpiło

ono w wyniku przeprowadzonych procedur przetargowych – takie zmniejszenie wysokości kosztu całkowitego nie powoduje odmowy dofinansowania.

WAŻNE!

Dofinansowaniem nie można objąć zadań, które uzyskały dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko działanie 9.3 lub ze środków NFOSiGW w ramach innych programów.

Wsparcie finansowe mogą uzyskać zadania, które nie zostały zakończone (tj. odebrane protokołem odbioru robót) przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie.

Beneficjenci

- O dofinansowanie mogą się ubiegać:
- 1) Polska Akademia Nauk oraz utworzone przez nią instytuty naukowe,
 - 2) państwowe instytucje kultury,
 - 3) instytucje gospodarki budżetowej,
 - 4) komendy powiatowe i miejskie państwowej straży pożarnej.

Rodzaje przedsięwzięć

Dofinansowanie przyznawane jest na działania z zakresu:

- 1) Termomodernizacji budynków, w tym zmiany wyposażenia obiektów w urządzenia o najwyższych, uzasadnionych ekonomicznie, standardach efektywności energetycznej, związanych bezpośrednio z prowadzoną termomodernizacją obiektów.
- 2) Wymiany oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne (jako dodatkowe zadania realizowane równoległe z termomodernizacją obiektów).

Termin i miejsce składania wniosków

Wnioski można składać od 10 października 2011 roku do 31 stycznia 2012 roku bezpośrednio w kancelarii NFOSiGW albo przesłać pocztą lub kurierem z dopiskiem „GIS – Zarządzanie energią, cz. 5 – Nabór PJB”. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej www.nfosigw.gov.pl. ■

Redakcja

Opłaty i fundusze w ochronie środowiska

WYDAWCA: Verlag Dashofer Sp. z o.o., al. Krakowska 271, 02-133 Warszawa
tel.: (+48 22) 559 36 00, faks: 829-27-00, 829-27-27

Redaktor odpowiedzialny: Anna Podgórska, podgorska@dashofer.pl, www.dashofer.pl

Redakcja i korekta techniczna: Jolanta Stypułkowska. Skład: Dariusz Ziach. Druk: Semafic, Warszawa

Prenumerata: kwartalna 75 zł + 23% VAT, roczna 267 zł (11% taniej) + 23% VAT.

Wpłaty kierować na rachunek:

Verlag Dashofer Sp. z o.o. Bank Handlowy S.A., nr 90-10301508-0000000800916003.

Redakcja odpowiada na łamach gazety na wybrane pytania Czytelników przesłane faksem lub pocztą.

© 2011 Dashöfer Holding Ltd & Wydawnictwo Verlag Dashofer. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Przedruk w całości lub we fragmentach i rozpowszechnianie bez zgody wydawcy zabronione.

Ze względu na stałe zmiany w polskim prawie oraz niejednolite interpretacje przepisów

Wydawnictwo nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone informacje.